

Norsk klippfisk i Brasil

Markedsmessige konsekvenser av økt konkurranse i det brasilianske markedet

Finn-Arne Egeness

Arbeidspakke 5

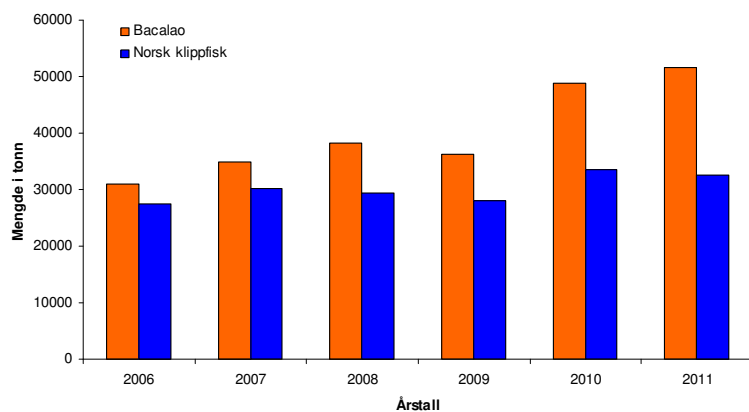
Delmål 1

Kartlegge markedsmessige konsekvensene for norsk filetindustri av kinesisk produksjon av frysede torskefileter i det europeiske markedet

Delmål 2

Kartlegge de markedsmessige konsekvensene for norske klippfiskbedrifter av kinesisk produksjon av konvensjonelle produkter i det brasilianske markedet

"Bacalaomarkedet" i Brasil*

Kilde: Arne Røst. Klippfiskmarkedet i Brasil. Norge kontra andre lands posisjon

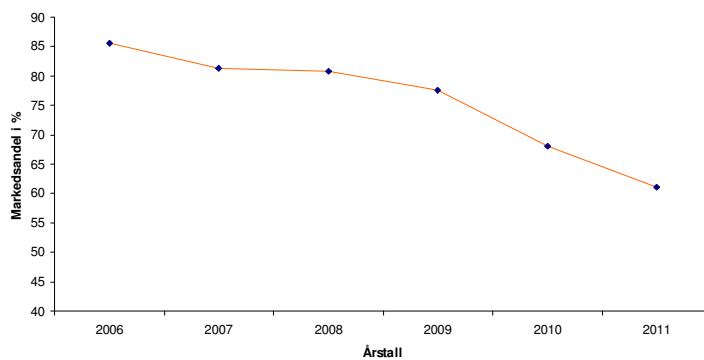
10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

3

Norsk markedsandel i det brasilianske klippfiskmarkedet *

Kilde: Arne Røst. Klippfiskmarkedet i Brasil.

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

4

Hva er bacalhau?

- Portugal
  - Saltet og tørket torsk
- Brasil
  - Saltet fisk?

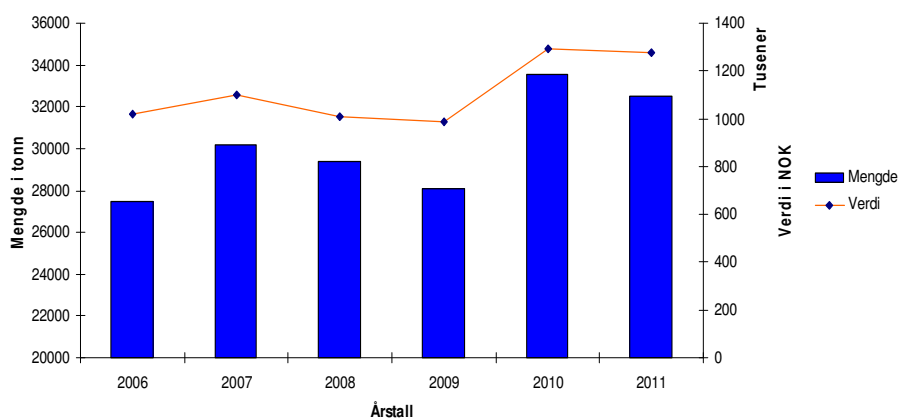
Agenda

- Vitenskapelig metode
- Norsk eksport av klippfisk til Brasil
- Norsk klippfisk i Brasil
- Nye bacalaoprodukter i brasilianske supermarkedskjeder
- Hvorfor vokser nye produkter?
- Strategiske muligheter

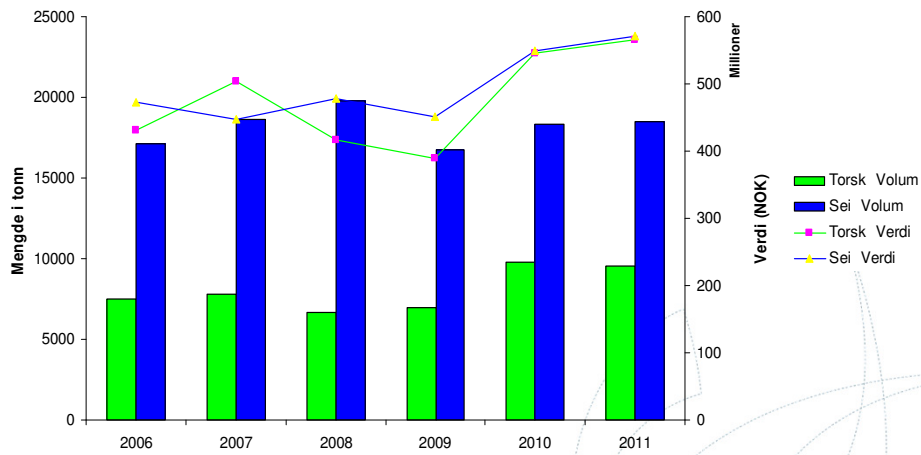
Vitenskapelig metode

- Handelsstatistikk
- Markedsobservasjoner
- Intervjuer med supermarkedskjeder

Norsk eksport av klippfisk til Brasil

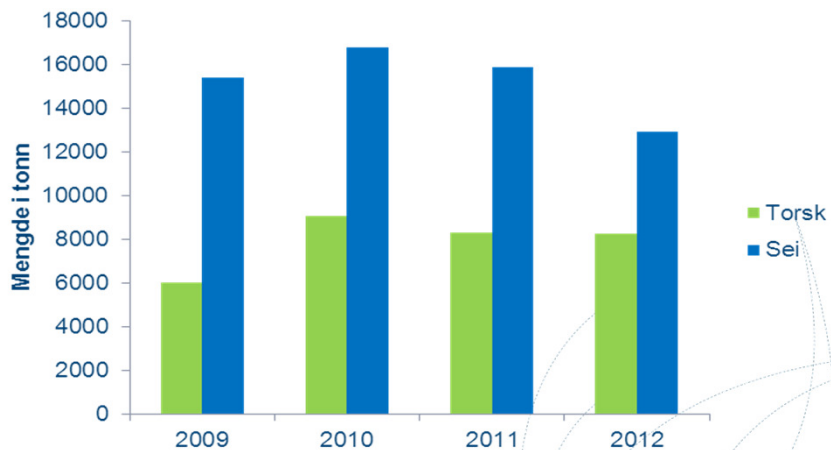
Norsk eksport av klippfisk av torsk og sei til Brasil

10.12.2012 Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) 9

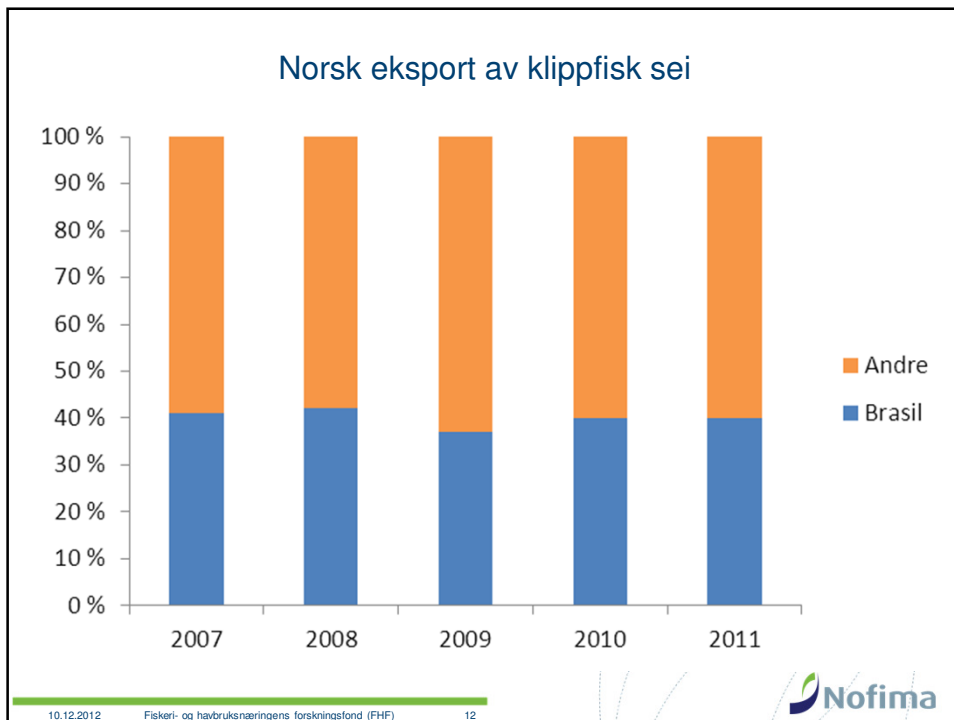
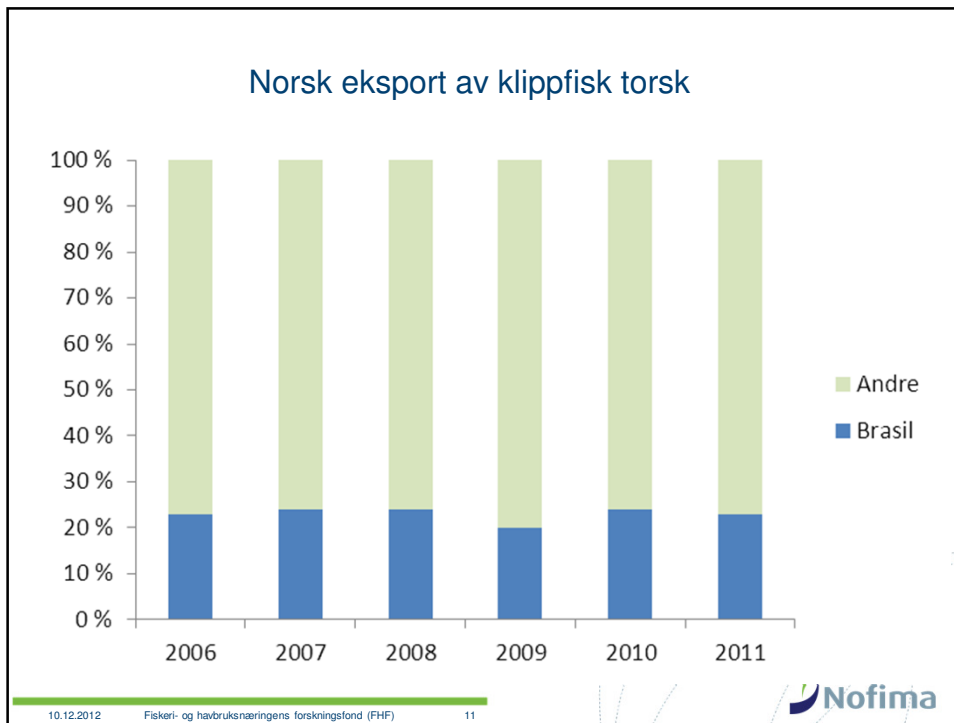

Norsk eksport av klippfisk til Brasil 2009 – 2012 (jan – nov)

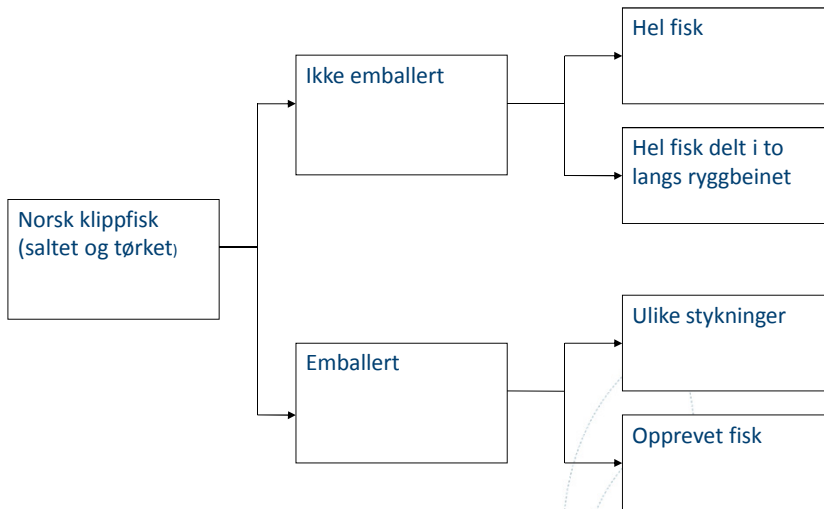

10.12.2012 Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) 10

Norske klippfiskprodukter i Brasil

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

13

Nofima

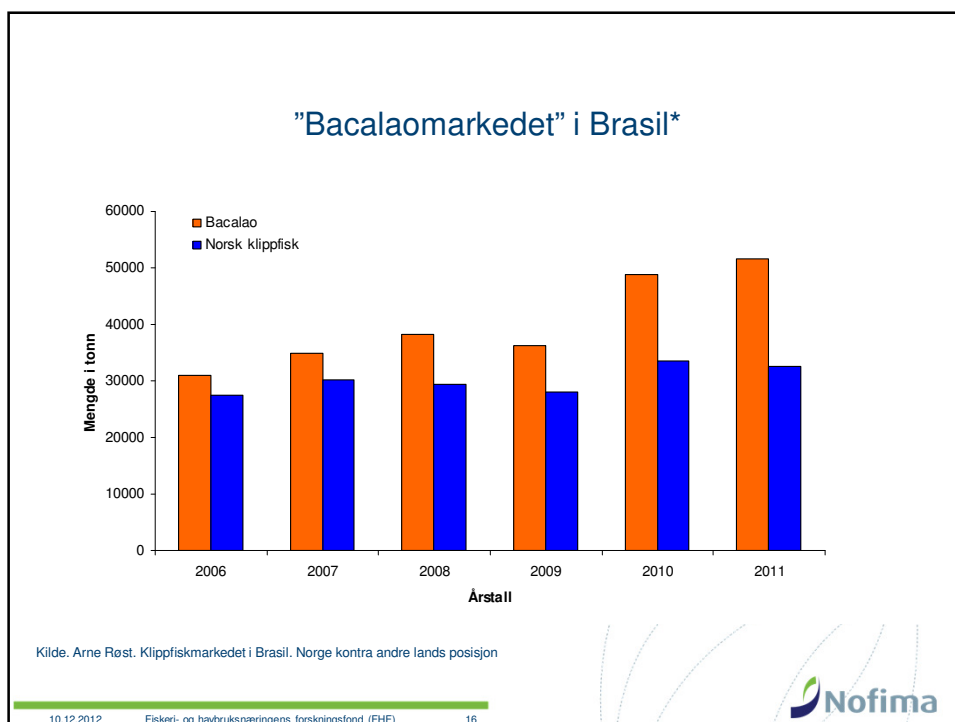

10.12.2012

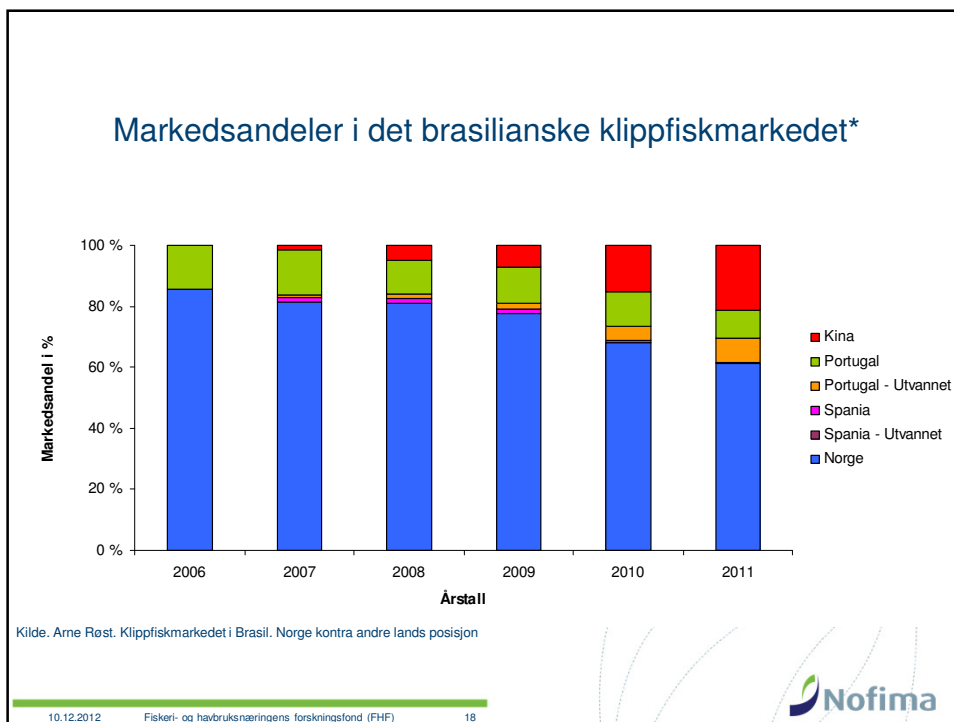
Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

14

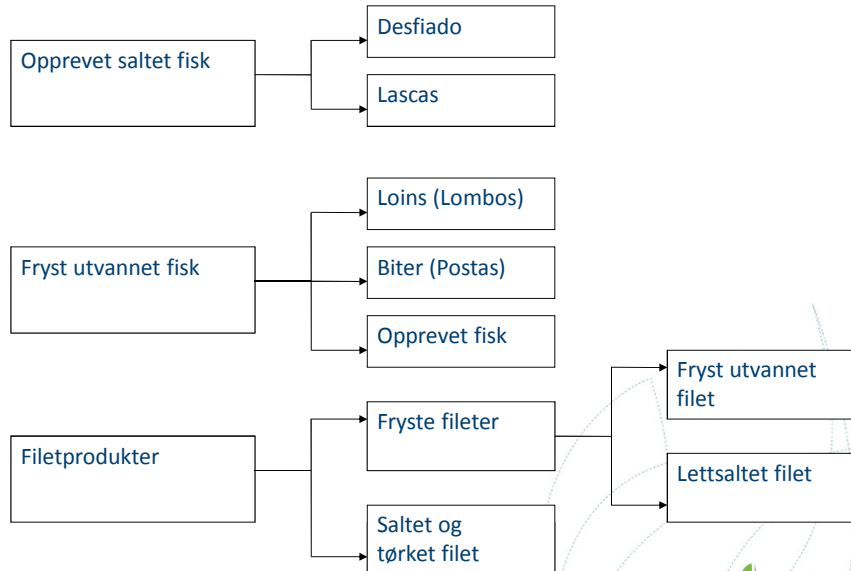
Nofima

Bacalhau i Brasil

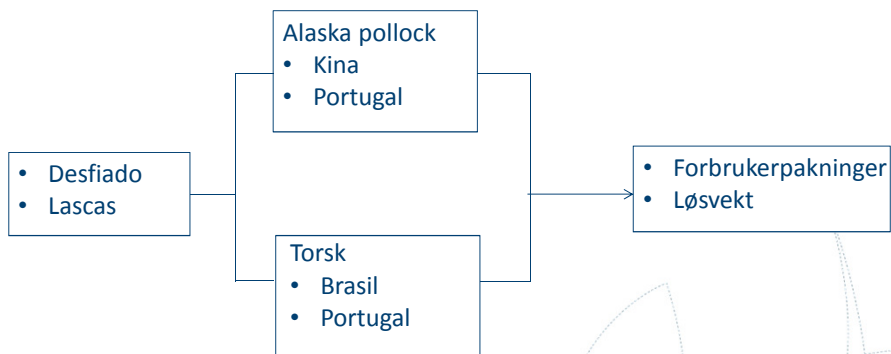
10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

19

Opprevet og saltet fisk

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

20

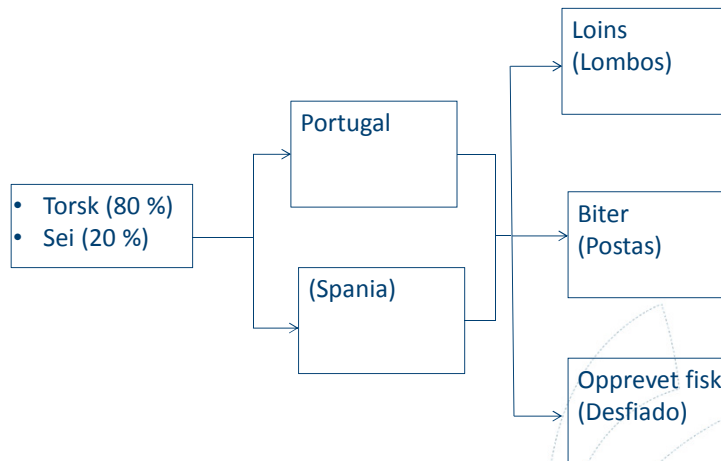

Fryste utvannede produkter

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

27

Loins (Lombos)

10.12.2012

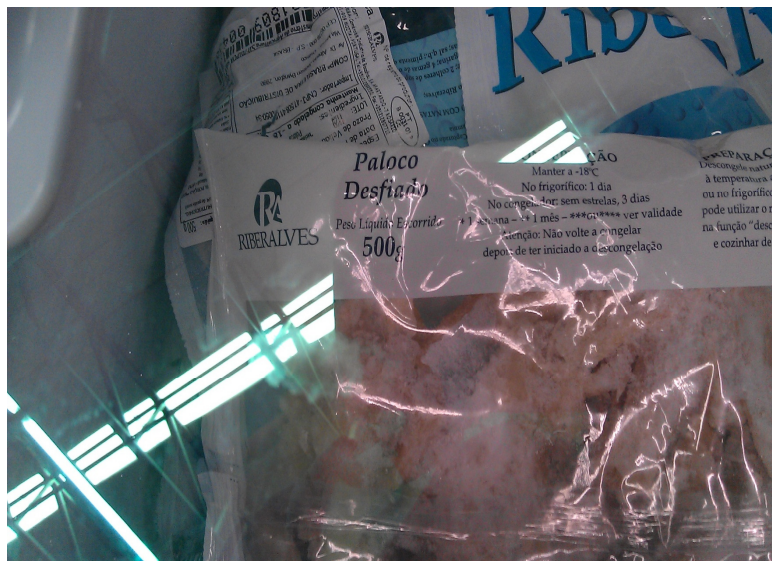
Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

28

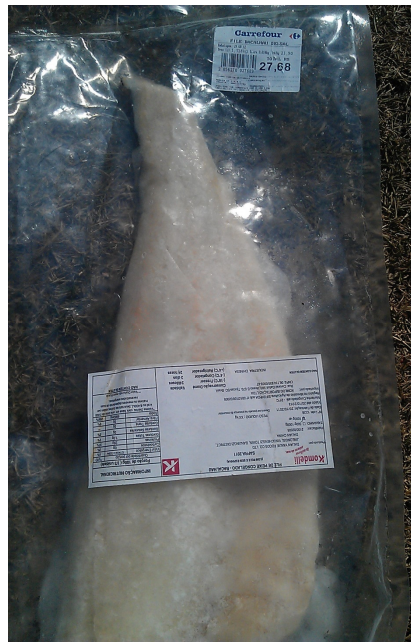
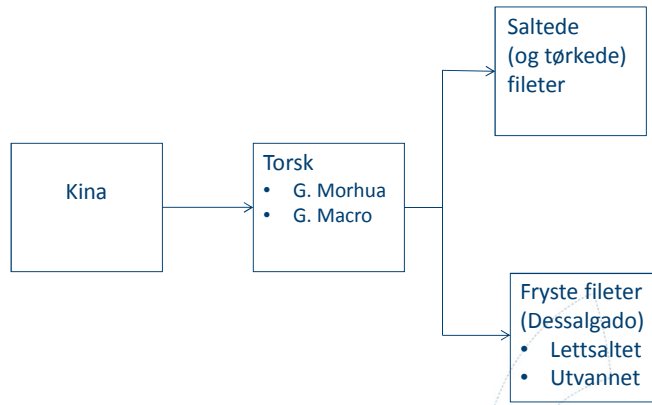
Biter (Postas)

Opprevet fisk (Desfiado)

Filetprodukter

Markedsmessige konsekvenser

- To produkter truer norsk klippfisk i det brasilianske markedet
  - Fryste utvannede torskprodukter
    - Klippfisk av torsk
  - Desfiado av alaska pollock
    - Klippfisk av sei

Fryst utvannet torsk

- Lombos Bacalhau Bom Porto Dessalgado
  - NOK 195
- Bacalhau do Porto Lombo
  - NOK 150
- Prispremie for utvannede torskprodukter
  - NOK 45
  - NOK 80 etter utvanning
- Større betalingsvilje for fryst utvannet fisk enn tradisjonell klippfisk

Hvorfor vokser frysede utvannede produkter?

- Adopsjonsteori (Rogers, 1995)
- Mer bekvemmelig (tid og energi) enn tradisjonell klippfisk (fortrinn)
- Krever mindre kunnskap om utvanning (kompleksitet)
- Enkelt å prøve produktet hjemme (prøvbart)
- Synlig for andre at man lykkes med klippfisken (observerbart)
- Klippfisk er et statusprodukt i Brasil (kompatibelt)

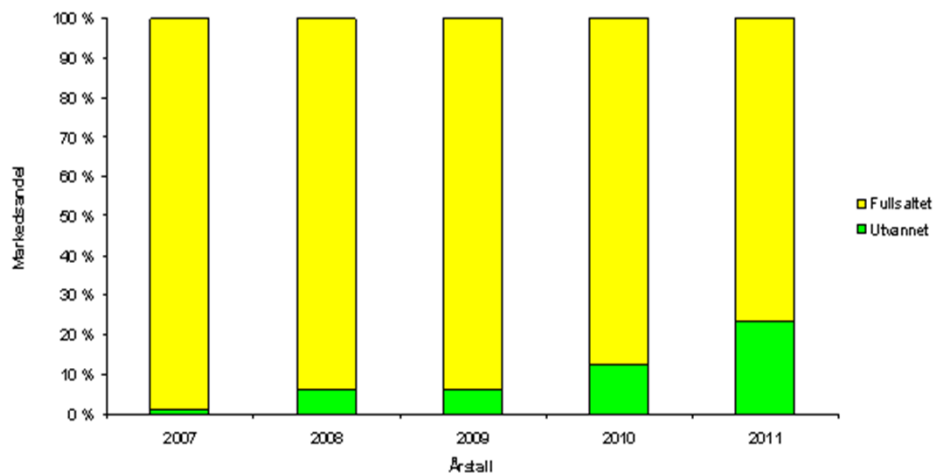
10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

35

Nofima

Markedsandeler til klippfiskprodukter av torsk

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

36

Nofima

Fortsetter veksten?

- Produktutvikling
  - Stykninger
    - Lombos
    - Postas
    - Desfiado
- Produktstørrelser
  - 1 kilo
  - 2 kilo
  - (0,5 kilo?)
- Salgskanaler
  - Supermarkedkjeder
  - Ho-Re-Ca (?)
- Prisforskjell
  - Portugal / Brasil

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

37

Desfiado av alaska pollock

- Posisjonering
  - Alternativ til klippfisk av sei
  - «Billig» protein
- Plassering
  - Sammen med annen klippfisk (av sei)
- Geografisk utbredelse
  - Nordøst-Brasil
  - Fattige områder i sørøst-Brasil

Klippfisk av sei (Forbrukerstudie i 2008)

- Begrensninger
  - Fibrete
  - Tynnere i kjøttet
  - Mørk farge
- Anvendelse
  - Klippfiskboller, gryteretter og fyll
- Fortrinn
  - Pris
  - Smak

Klippfisk av sei

Saltet alaska pollock

Pris – Farge – Bekvemmelighet

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

41

Markedsmessige konsekvenser

- Markedet for klippfisk og klippfisklignende produkter i Brasil vokser
- Norske produsenter og eksportører er i liten grad med på denne veksten

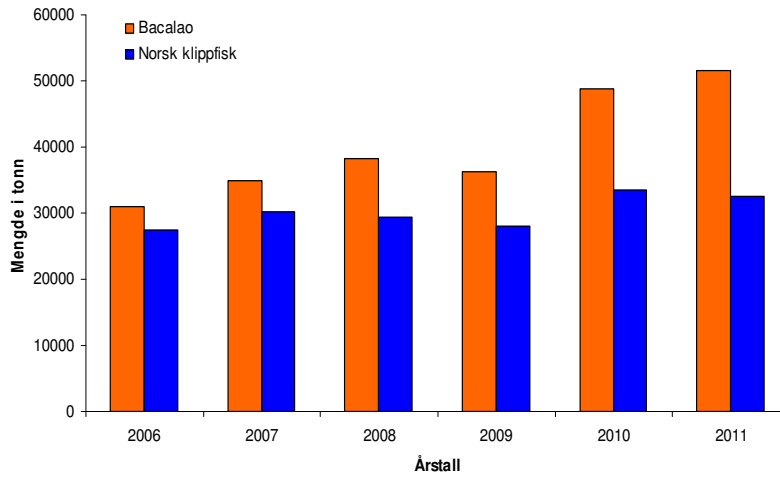

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

42

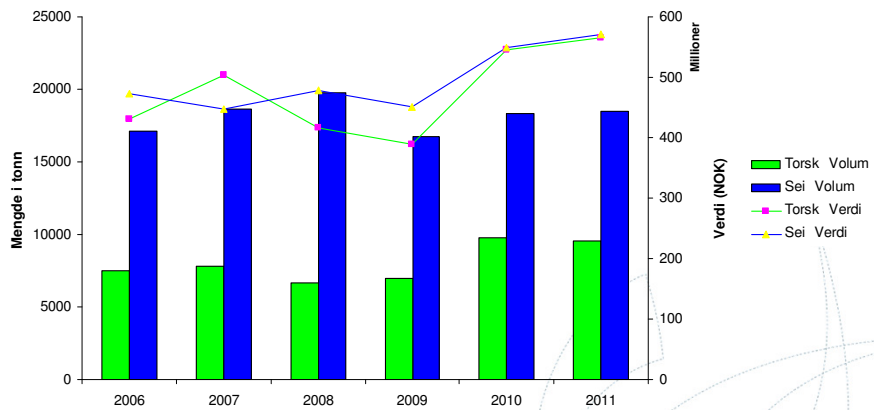
Markedsmessige konsekvenser

10.12.2012 Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) 43

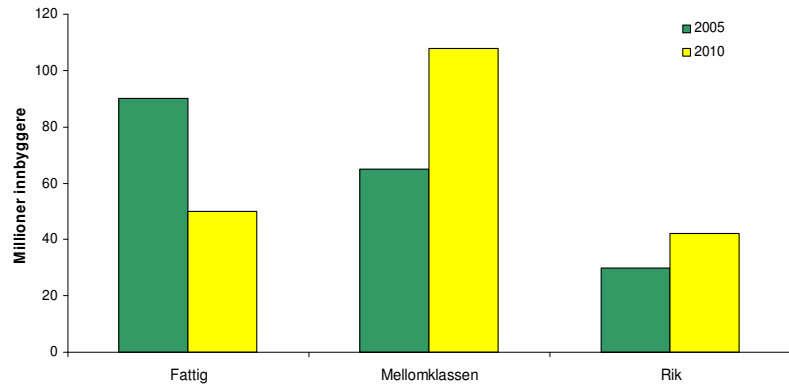
Norsk eksport av klippfisk av torsk og sei til Brasil

10.12.2012 Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) 44

Økonomisk utvikling i Brasil 2005 - 2010

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

45

Nofima

Markedskunnskap

- Tilpasse strategier og produkter til endringer i markedet
  - Industriell kjøpsatferd
  - Forbrukeratferd

10.12.2012

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)

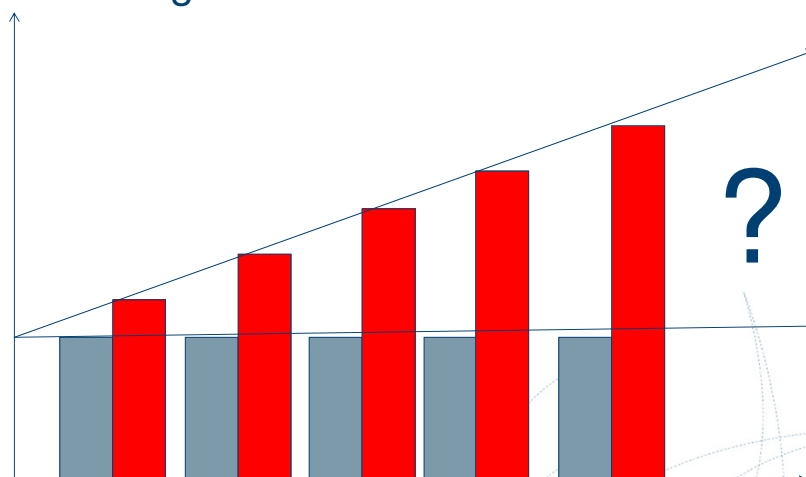
46

Nofima

Kunnskapsmangel?

- Hvordan oppfatter forbruker de nye produktene?
- Hvorfor kjøpes de ulike produktvariantene?
- I hvilken grad er det substitusjonseffekt mellom ulike produkter?

Vekststrategier i det brasilianske markedet

Norsk klippfisk i Brasil

Markedsmessige konsekvenser av økt konkurranse i det brasilianske markedet

Finn-Arne Egeness